

Reflexions

TRIBUNA

Disfuncions de la renda mínima d'inserció

Fa temps que es detecta la necessitat de revisar l'ajuda

TERESA
CRESCO

PRESIDENTA D'ENTITATS CATALANES D'ACCIÓ SOCIAL

GALLARDO

La renda mínima d'inserció (RMI) emana d'una normativa que es va crear amb uns objectius claríssims: que la persona receptora de la dotació econòmica corresponent es compromet a portar a terme un procés orientat a aconseguir la seva inserció social i laboral. L'ajuda, per tant, no ha de ser una simple prestació econòmica, sinó un element facilitador d'un programa d'actuació educativa sustentat en el compromís de l'individu per seguir un itinerari que permeti la millora de les seves competències i el desenvolupament d'una determinada actitud constructiva. El valor de la RMI està vinculat a la implicació de la persona, al potencial d'acompanyament del procés d'inserció laboral i a la consolidació de la integració en el món laboral. El propòsit de l'ajuda és compensar els déficits de la persona i de l'entorn

perquè el treball de seguiment i suport posi en marxa un procés vers l'autonomia personal.

Aquesta idea inicial s'ha desvirtuat fins al punt que, per a la majoria de perceptors, la RMI ha estat un recurs per resoldre o paliar la seva situació merament econòmica, i només per a uns pocs ha estat veritablement un mitjà per modificar hàbits i comportaments. L'Administració, i en especial els serveis socials, s'han vist desbordats per la demanda i s'han anat oblidant que es tracta d'un programa condicionat que exigeix uns compromisos i unes obligacions per part de la persona beneficiària, subjecta a unes actuacions que, en cas que s'incomplixin, comporten el perill de perdre l'ajut. Sense adonar-nos-en, s'ha anat perdent el caràcter educatiu del programa i s'han generat quadsres que es podrien qualificar gairebé de *RMI vocacionals*.

La RMI només ha estat per a uns pocs un mitjà per modificar hàbits i comportaments

Cal clarificar qui té dret a rebre aquest ajut i prestar un veritable suport individual

En les avaluacions del programa ja fa temps que es qüestiona la funció que té i es detecta la necessitat de portar a terme una revisió de la RMI que aclareixi els seus objectius i la seva metodologia. Cal definir si es tracta prioritàriament d'un ajut econòmic o d'un model d'intervenció per a la millora de les competències i aptituds de la persona que el rep, amb la finali-

tat que pugui integrar-se en la societat. I, en funció d'això, aplicar els criteris propis d'una prestació econòmica o, al contrari, considerar-lo un programa social amb condicions distintes per accedir a l'ajuda per a la inserció.

Amb aquest debat de fons, la crisi ha generat un increment important de la demanda d'aquest ajut per part de persones que, sense estar en situacions de marginalitat social, es troben en un moment donat sense cap tipus d'ingrés pel fet de veure's expulsats del mercat laboral. La incorporació d'aquest perfil al col·lectiu de destinataris del programa de la RMI posa de manifest que els objectius que té no s'adeqüen a la realitat, i que la metodologia de treball no és tampoc l'adequada. Aquestes persones no requereixen un suport o un guiatge orientat a modificar les seves actituds, els seus hàbits o les seves competències; el que necessiten és, únicament, un ajut econòmic que els permeti superar una situació de dificultat econòmica conjuntural. Caldria, doncs, clarificar aquesta confusió i definir si la RMI és una prestació econòmica o un programa d'inserció sociolaboral. Si no tenim cap alternativa per respondre a les necessitats econòmiques de les persones, hauríem d'establir clarament dues tipologies de beneficiaris i dos processos diferents d'intervenció.

Un dels trets que defineixen la RMI és la temporalitat: l'objectiu de l'ajut és aconseguir que les persones beneficiàries surtin de la situació de marginalitat en què es troben i, per tant, abandonin el programa en un període determinat gràcies a la seva integració social i laboral. En els anys anteriors a la crisi, aquest procés es donava i el flux d'entrades i sortides pràcticament equilibrava el nombre de perceptors. En l'actualitat, però, no és així; la permanència és indefinida i el nombre de beneficiaris s'incrementa progressivament. La funció inicial s'ha modificat i, per tant, cal estudiar alternatives.

Finalment, hi ha hagut casos de picaresca que han generat cobraments fraudulents (per defunció del perceptor, o per residència en un altre país) que, evidentment, s'han de combatre mitjançant un seguiment individualitzat més estricte. Clarificar qui té dret a rebre específicament aquest ajut i qui n'ha de rebre algun altre, i prestar un veritable suport individual al beneficiari són mesures que contribuirien a evitar que acabin pagant –o deixant de cobrar– justos per pecadors. Una conseqüència que, malauradament, tindrien les modificacions de la llei que ara es plantegen.

PER OPINAR SOBRE L'ARTICLE

blogs.publico.esacciosocial.org

Fora de joc

ANDREU
MAYAYO

Franquisme i Constitució

Tot sovint acostumem a fixar les dates dels grans esdeveniments històrics amb el número del dia i la lletra del mes lligada amb un guió. Del període de la Transició política espanyola, més enllà del 20-N, hi ha una data clau i, en aquest sentit, històrica: el 15-J, el dia que es van celebrar les primeres eleccions generals després de la mort de Franco, avui fa 34 anys. Per cert, també era un dimecres.

Malgrat que van ser unes eleccions no democràtiques, gestionades pels hereus del franquisme i sense dades oficials, els seus resultats, contra pronòstic, van convertir les Corts en constituents i va permetre a Catalunya recuperar l'autogovern amb el restabliment de la Generalitat. Tanmateix, quan l'any 2000 Felipe González va dir en una entrevista amb un diari mexicà que "si hagués estat per Adolfo Suárez no s'hauria fet la Constitució. L'Adolfo és molt amic meu però ell no volia fer la Constitució", 40 exministres

Atorgar a les lleis franquistes el caràcter de constitucionals és una befa al liberalisme polític

de la UCD, esperonats pel PP, van signar un manifest posant a caldo l'expresident socialista.

L'argument principal d'aquells que en el seu dia no van dubtar a apunyalat (políticament) per l'esquena Adolfo Suárez, era que en la propaganda electoral parlaven de reformar la Constitució. Ara, 34 anys després, Gonzalo Anes ens explica, sense embuts, el que entenen per Constitució: "La Constitució era el Fur dels espanyols. És un document constitucional, però sense arrel democràtica".

Així, doncs, el que volien era reformar el franquisme, no construir un estat democràtic. La mateixa Llei per a la Reforma Política, aprovada en el referèndum del 15 de desembre del 1976 i que tenia el rang de vuitena llei fonamental del franquisme, establia en l'article tercer els mecanismes per procedir a la reforma constitucional.

El caràcter constitucional de les lleis franquistes pot ser acceptat per la Real Academia de la Historia o de la Lengua, però de cap manera ho pot ser per una cultura política liberal i democràtica, fonamentada en la Constitució del 1978, que va significar una ruptura total i absoluta, des de la naturalesa jurídico-política, amb la dictadura franquista.

PARTICIPA:

blogs.publico.es/andreu-mayayo